

Az egészség-gazdaságtani elemzések szerepe az egészségpolitika és a finanszírozási döntések szempontjából *

Gulácsi László

Budapesti Corvinus Egyetem, Egészség-gazdaságtani és Egészségügyi Technológiaelemzési
Kutatóközpont, Közszolgálati Tanszék

Összefoglalás

Szisztematikus bizonyítékok talán nem állnak rendelkezésre, de a megfigyelések teljesen egyértelműen azt mutatják, hogy az egészség-gazdaságtan szerepe az egészségpolitika kialakításában valamint az egészségpolitikai célkitűzések megvalósítása során olyan mértékű lett, amit egyetemi kutatók akár még tíz évvel ezelőtt sem tudtak volna elképzelni. Magyarországon az egészségpolitika és finanszírozás előtt álló fő kihívások részben hasonlóak, mint a fejlett országokban; kétség nem fér hozzá, eljött a költség-hatékonyság korszakának ideje. Emellett azonban nagyon lényegesek a különbségek is, ezért a külföldi eredmények transzferálhatósága és adaptálhatósága is igen lényeges kérdés. A fejlett országokban, és egyre több új Európai Unió tagállamban is rendelkezésre állnak a betegségekkel kapcsolatosan az epidemiológiai adatok, ismert a költség és széles körben használatosak az ellátás minőségét mutató szakmai indikátorok. Az egészség-gazdaságtan ezeket az adatokat használva tudományos eredményekkel segíti az egészségpolitikai döntéshozók és a finanszírozók munkáját. Hazánkban nem ez a helyzet, nálunk a döntéshozók döntéseiket megfelelő adatok, elemzések szinte teljes hiányában hozzák. Jelen tanulmányunkban, saját kutatási eredményeink alapján, a stroke és myocardialis infarctus halálozás és betegség-teher, rheumatoid arthritis epidemiológia és költségek, valamint a diabetológia területén végzett kutatásaink eredményei alapján mutatjuk be, hogy az egészség-gazdaságtan hogyan segítheti a megfelelő döntéshozást.

kulcsszavak: egészség-gazdaságtan, egészségpolitika és finanszírozás

Summary

Systematic evidence there may not be, but casual observations suggest overwhelmingly that the role of health economists in policy formation *and policy implementation* has, in the past few years, been enlarged to a scale that would have been unimaginable to any academic health economist even as recently as ten years ago. The main challenges for health policy making and financing in Hungary is partly similar to the ones in countries with a developed economy, no question it is time for cost-effectiveness. But there are very important differences as well, that is why transferability and adaptability issues have to be considered. In countries with developed economy as well as in some new European Union member states demographic, epidemiological, disease burden and costs data are available and quality indicators are widely used in the clinical practice. Health economics and health technology assessment evaluations utilising these data and providing firm evidences for policy makers and funders. This is not the case in Hungary, policy making and financing bodies are flying blind due to the lack of data and very limited evidence from health economics. Through the presentation of study results in the field of mortality and disease burden of stroke and myocardial infarction, epidemiology and costs of rheumatoid arthritis and diabetology this article provides some evidences about the potential of health economics in policy making and financing.

keywords: health economics, policy and financing

Irodalom

1. Culyer T., Egészség-gazdaságtan, egészségügyi közgazdászok és az egészségpolitikai döntéshozás politikája (1. fejezet); in: Gulácsi L (szerk.) Egészség-gazdaságtan, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, **2005**.
2. Kárpáti K, Májer I, Boncz I, Nagy A, Bereczki D, Gulácsi L, A stroke kórházi ellátásának egészségbiztosítási költségei Magyarországon; 2003-2005, Ideggyógyászati Szemle, **2007**;60:7-8:311-321.
3. Gulácsi L, Májer I, Kárpáti K, Brodszky V, Boncz I, Nagy A, Bereczki D, A hospitalizált stroke betegek halálózása Magyarországon; 2003-2005 Ideggyógyászati Szemle, **2007**;60:7-8:321-330.
4. Bereczki D, Óváry C, Mihálka L, Nagy Z. A hazai epidemiológiai vizsgálatok legfontosabb adatai. In: Nagy Z (Szerk). Vascularis neurológia. Budapest: B+V Lap- és Könyvkiadó; **2006**. p. 529-36.
5. Kriszbacher I, Koppan M, Bodis J. Inflammation, atherosclerosis and coronary artery disease. N Engl J Med. **2005**;353:429-30.
6. Kriszbacher I, Boncz I, Koppan M, Bodis J. Seasonal Variations in the Occurrence of Acute Myocardial Infarction in Hungary between 2000-2004. Int J Cardiol. **2008**;129:251-4.
7. Gulácsi L, Májer I, Boncz I, Brodszky V, Merkely B, Maurovich-Horvát P, Kárpáti K, Az akut myocardialis infarctus betegségterhe Magyarországon, 2003-2005, Orvosi Hetilap, **2007**;148:27:1259-1266.
8. Rojkovich B, Poor G. Prognostic factors in rheumatoid arthritis. *Orv Hetil.* **2002**;143(35):2019-26.
9. Lepp-Gazdag A, Gulácsi L, Brandtmüller Á, Dávid T, A rheumatoid arthritis megbetegedés és az ellátás jellemzői Magyarországon, Egészségügyi Gazdasági Szemle, **2002**;40:6:645-657.
10. Kiss CG, Lovei C, Suto G, et al. Prevalence of rheumatoid arthritis in the South-Transdanubian region of Hungary based on a representative survey of 10,000 inhabitants. *J Rheumatol.* **2005**;32(9):1688-90.
11. Lundkvist J, Kastang F, Kobelt G, Jonnson B, The burden of rheumatoid arthritis and access to treatment: determinants and access. *Eur J Health Econ.* **2008**;8(Suppl 2):S87-S93.
12. Gajdacs J, Garami G, Katona S, et al. A reumatológiai, bőrgyógyászati és gasztroenterológiai kórképek biológiai terápiájának finanszírozási koncepciója. Országos Egészségbiztosítási Pénztár, Gyógyszerügyi Főosztály, **2008**. Budapest
13. Héjj G, Reumatológia a számok tükrében. *Magyar Reumatológia.* **2008**;49:70-82.
14. Lepp-Gazdag A, Gulácsi L, Brandtmüller A, et al. A rheumatoid arthritis megbetegedés és ellátás jellemzői Magyarországon. *Egészségügyi Gazdasági Szemle.* **2002**;6:645-57.
15. Péntek M, Kobelt M, Cziráj L, Szekanecz Z, Poór Gy, Rojkovich B, Polgár A, Genti Gy, György Kiss Cs, Brodszky V, Májer I, Gulácsi L, Cost of rheumatoid arthritis in Hungary, *Journal of Rheumatology*, **2007**;34:14:37.
16. Pentek M, Brodszky V, Gulácsi L, Clinical characteristics of patients with rheumatoid arthritis in Hungary: comparison with the QUEST-RA study, *Annals of Rheumatic Diseases* <http://ard.bmj.com/cgi/eletters/66/11/1491#878> (Downloaded: 09/Oct/2008)
17. Péntek Márta, Brodszky Valentin, Érsek Katalin, Jelics Nóra, Jermendy György, Winkler Gábor, Gulácsi László, Inzulinnal kezelt felnőttkori cukorbetegség egészségi állapota és életminősége; házi- és szakellátóhelyeken gondozott 480 beteg keresztmetszeti vizsgálata *Diabetologia Hungarica* **2009**;XVII2:237-249.
18. Gulácsi L. The time for cost-effectiveness in the new European Union member states: the development and role of health economics and technology assessment in the mirror of the Hungarian experience. *Eur J Health Econ.* **2007**;8(2):83-88.